

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 257

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, NOVEMBER 1ST, 1932

LETO XXXIV—VOL. XXXIV

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Skupna slovenska društva v Pittsburghu, po številu 14, so pripravila 29. okt. skupno veselico v Slovenskem Domu. Veselica je bila prirejena v korist vsega članstva in v korist Slovenskega Doma. John J. Balkovec Jr. in družba je skrbel za godbo. Udeležba je bila prav lepa.

Jakob Briški, Ljubljana, Marykova cesta, išče svojo sestro Marijo Briški, doma iz Banje Loke pri Kočevju. Leta 1903 je odpotovala v Ameriko in se poročila z Louisom Frank, in pozneje ni bilo več slišati o njej.

Prav lepo je pela na radio postaji KYW v Chicagi mlada Slovenka Miss Veronika Glavach, hčerka poznane družine Andrej Glavacha. Pela je zadnji četrtek, 27. oktobra.

Na Willardu, Wisconsin, sta se poročila Ignac Koščak in Miss Frances Francel iz Gormona, Wisconsin.

Rojak Jože Steblaj, Route 4, Glasgow, Montana, išče svojega bratranca Toneta Steblaj, ki se je nahajal pred 3. leti v Clevelandu.

V Kansas City, Kansas, se je poročil rojak Anton Lipovec z Agnes Majerle.

V Eveleth, Minn., je umrla rojakinja Mrs. Katarina Peshel, rojena Stark. Ranjka je bila rojena v Predgradu ob Kolpi na Dolenjskem. Zapušča moža Mrika, hčer in pet sinov, štiri brate v Ameriki, enega pa v stari domovini.

V Jolietu je pretekli teden umrl John Kralj, oče Mrs. Joe Matoh iz Milwaukee. Ranjki je bil star 79 let in doma iz Grmovelji pri Novem mestu. V Ameriki je bil nad 30 let. Za njim žaluje edina hčerka. Soprog in trije drugi otroci so umrli že pred letoma.

Jako važna seja

Nocoj večer, v torek, 1. novembra, imajo jako važen sestanek skupni demokrati klub 32. varde, kar se tiče Slovencev. Sestanek se vrši na 16011 Waterloo Road, ob 8. uri zvečer. Ker je zadeva zelo važna, so prošeni vsi, da se gotovo udeležijo. Pridite torej vsi.

Kajzer je pripravljen vrniti se v Nemčijo

London, 30. oktobra. "Praviljen sem vsak čas vrniti se v Nemčijo, ako moji ljudje želijo tako, sicer ne grem v Nemčijo, ako ljudem to ni po volji." Tako se je izjavil bivši nemški kajzer, ko so ga vprašali kaj misli o mornarističnem gibanju v Nemčiji. Bivši kajzer je tudi izjavil, da je vse preveč Židov danes v Nemčiji, ki skušajo vladati ves narod, in da je ravno to povzročilo, da so prišli na površje fašisti.

"Zgubljeni komet"

Med 10. in 17. novembrom enkrat se bo pokazal na nebu takozvani "zgubljeni komet," in bo njegova pojava spremljana s številnim umetelnim ognjem na nebeskem svodu. Komet so prvi odkrili v letu 1866, in bi se moral v letu 1899 zopet pokazati, pa ga ni bilo. Izračunano imajo, da pride komet vsakih 33 let, in astronomi z gotovostjo trdijo, da se bo letos videl, če tudi se je leta 1899 zgubil.

Pivo takoj brez odlašanja, pravi predsednik Green od delavske federacije

Washington, 31. oktobra. Predsednik American Federation of Labor, Green, je izdal poseben apel na kongres, v katerem zahteva, da kongres že pri decemborskem zasedanju odredi vse potrebno, da se legalizira dobro pivo in pride nemudoma v prodajo. To naj se naredi, da dobi stotisoče brezposelnih delo, in da pride denar v zvezno blaginjo, da ne bo treba nakladati nove davke. Green resno protestira, ako bi hotel kongres zavleči postavno pivo preko 4. marca, ko nastopi novi predsednik svoj termin. Green računa na 2,75 procentno pivo, kar kongres lahko nemudoma stori, samo če hoče. Nadalje računa Green, da bi s tem dobilo takoj 100,000 brezposelnih delo, dočim bi bilo pri tem tudi indirektno prizadetih do 500,000 delavcev v raznih drugih industrijah, ki so v zvezi s proizvodnjo piva. Nemudoma bi prišlo v promet za najmanj \$100,000,000 poljedelskih produktov, katere morajo sedaj proči metati, in tako bi bilo deloma tudi farmarjem precej pomagano. Green je povdarjal, koliko pomaga pivovarska industrija drugim industrijam. Pomagano bi bilo zlasti železnicam in premogarski industriji. Številne druge industrije bi najele delavce, in prosperiteta bi se polagoma vrnila.

Glassford govori o nespoznovanosti s Hooverjem

Philadelphia, 31. oktobra. V četrtek večer bo govoril po radiu general Glassford, policijski načelnik Washingtona, ki je bil prisiljen resignirati radi nespoznovanosti s predsednikom Hooverjem. Glassford je bil proti temu, da bi se bivše veterane pregledalo z vojaštvom iz Washingtona, dočim je Hoover sam prevzel odgovornost in nagnal veterane z bombami in bajoneti. Radio govor je preskrbela organizacija vojnih veteranov v počast Glassforda, ki si je kot policijski načelnik pridobil spoštovanje bonus veteranov v Washingtonu.

Nagla smrt

Za srčno hibo je umrl poznani rojak Anton Opeka, star šele 43 let, znani prevažalec ali expressman. V Ameriki je bival 25 let. Ranjki je bil član društva Lunder-Adamič, št. 20 SSPZ in Woodmen of the World. Doma je bil iz vasi Selšček, fara Begunje pri Cerknici. Tu zapušča soprogo in dve hčeri, Ano in Sophie, in sestro poročeno Agnes Žagar. Pogreb ranjkega se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8:30 iz hiše žalosti na 1127 E. 71st St. Preostali družini naše iskreno sožalje nad zgubo dobrega moža in očeta.

Po gasolin in v smrt

Blizu Toledo, Ohio, se je ustavljal avto Willia Meyersa, ker mu je zmanjkalo gasolina. Z galono v roki se je napotil proti gasoliniski postaji, ko ga je zadela truka in ga na mestu ubil. V avtomobilu je pustil Meyers svojo mater.

Zabava v Euclidu

Danes večer se vrši pri družnici št. 14 SZZ po seji lepa zabava, ko se bodo kazale slike iz domovine in naše bele Ljubljane. Vrši se v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

Kdo spravi kljuse kvišku in na delo?

Predsednik Hoover v obupnem boju, da pridobi za sebe državo New York

Washington, 31. oktobra. Predsednik Hoover je govoril nocoj večer v Madison Garden ob 9. uri. Njegov govor je bil obupni poskus pridobiti za sebe 47 elektoralnih glasov, ki jih ima država New York za predsednika. Hoover je govoril na isti platformi, kjer se je nahajal pred 14. dnevi Calvin Coolidge, in na isti platformi, kjer je leta 1928 tako ostro žigosal državni socializem. Med vožnjo iz Washingtona v New York, se je Hoover ustavil v Baltimore, Philadelphia in Newark, kjer je povsod govoril za 15 minut. Hoover je videti precej vesel, kajti njegovi svetovalci mu pripovedujejo, da se je narod pričel obračati od Roosevelta, in da je napredoval za stotisoče glasov, odkar je začel govoriti politične govore po deželi. Hoover je računa, da bo dobil 288 elektoralnih glasov, dočim jih je 266 potrebnih za izvolitev.

Silna zguba pri francoskih železnicah

Paris, 31. oktobra. Francoske železnice, privatne in državne, so imele lansko leto 4,400,000,000 frankov izgube. (\$176,000,000 v ameriški veljavi.) Minister za javna dela je sedaj predlagal, da se vse železnice spravijo pod eno vodstvo z vladno kontrolo.

Sinko dospel

Tetica štorklja se je pretekli petek ustavila pri družini John Stoparja na 21250 Tracy Ave. in je pustila v spomin krepkega fanta. Vse je zdravo.

Pozdravi iz domovine

Iz Cerknice pri Rakeku pošilja lepe pozdrave vsem čitateljem "Ameriške Domovine" poznani naš prijatelj Mr. Anton Zihlerl. Prav lepa hvala.

Postava, ki je zlasti naperjena proti Fordu. Volivcev se ne sme strahovati

Minneapolis, Minnesota, 31. oktobra. Zvezni senator Shipstead je izjavil, da bo takoj pri zvanju kongresa vložil predlog, glasom katerega je prepovedano in kaznjivo vplivati na volivce, kako naj glasujejo. Vsek delodajalec, ki bi skušal na ta ali oni način vplivati na svoje uslužbence, kako naj glasujejo, bi bil kaznjiv. V državi Wisconsin imajo že podobno postavu, ki preprečuje širjenje plakatov, na katerih se kaj grozi, ali se piše, da bo ta ali ona tovarna zaprla v slučaju izvolitve tega ali onega kandidata. Sedaj pa dobijo v kratkem Zedinjene države enako postavu. Senator Shipstead se je spomnil na to postavu, ko je zadnji teden bral, da je Henry Ford naročil vsem svojim uslužbencem da volijo Hooverja predsednikom.

Sirotni ljudje ne bodo imeli otrok v Mehiki

Vera Cruz, 31. oktobra. Država Vera Cruz pripravlja posebno postavu za rodno kontrolo. Glasom te postavbe bosta morala oba zakonska priti pred posebni odbor, ki naj dožene razmere zakonskih. Določilo se bo potem, koliko otrok je dovoljenih v družini, kakšnega zdravja sta oče in mati in če jima sredstva dovoljujejo vzgojiti otroke. Revni ljudje ne bodo smeli imeti otrok. Država Vera Cruz je znana po nekaterih svojih drastičnih postavah, kot n. pr. postavu, glasom katere ima država pravico zapleniti katerokoli lastnino, če bi bilo v korist države. Delavci ne morejo plačevati večje najemnine kot 15 procentov od kar zaslužijo, ali 5 procentov, če so brez dela, upoštevajoč pri tem plačo, ki so jo nazadnje dobivali.

Suhaški voditelji svarijo, naj se narod ne vara, da bo res dobil pivo

Washington, 31. oktobra. E. Scott McBride, predsednik Anti Saloon Lige, je danes izjavil, naj se ameriški narod nikar ne slepari, češ, da bo kmalu dobil dobro pivo. Tisti časi so še daleč, zelo daleč. Vse obljube politikarjev, je izjavil McBride, da se upelje legaliziranje pive, ne pomenijo ničesar. "Kandidati, ki obljubujejo pivo za glasove državljanov, vodijo narod za nos," je rekel McBride. Pivo ne bi nosilo nobenih dohodkov vladi, niti ne bi zmanjšalo brezposelnosti ali pomagalo trgovini. Ako po mnenju mokrih v resnici dobimo pivo, tedaj nastanejo nemudoma silne posledice, in sicer: število prometnih nesreč na ulicah bi se povečalo. Ljudje bi začeli čez mero piti, in zlasti mladina bi se udala pijači. Trgovine bi takoj čutile odpravo prohibicije, ker ne bi več toliko prodajale blaga, in posledica je polom industriji. Sicer pa dobre pive ne bo še kmalu, ker ima kongres v tem zadnji besedo, in kongres je še danes po večini suh.

Kako je Mussolini odprl novo železnico

Rim, 31. oktobra. Novega načina otvoritve se je poslužil Mussolini, ko je odprl novo električno progo železnice med Rimom in Viterbo. Namesto dolgih govorov, prerazanja vrvi in pritiska na gube, je šel Mussolini skozi nevidni žarek. S tem, da je bil žarek prekinjen, je nastal električni spoj, ki je dal silo, da je vlak lahko odpeljal naprej.

Listnica uredništva

A. H. Glasom versailske mirovne pogodbe ne sme imeti Nemčija več kot 100,000 mož močno stalno armado.

Roosevelt prerokuje, da se bodo demokrati in progresivci združili

Boston, 31. oktobra. Formacija nove politične stranke je prerokoval danes Franklin Roosevelt, demokratični predsedniški kandidat, potem ko ga je včeraj v tem mestu obiskalo 30 voditeljev progresivnega gibanja v Ameriki. Znani liberalni profesor Felix Frankfurter iz Harvard univerze, je pripeljal progresivce k Rooseveltu, katerega je predstavil sledeče: "Roosevelt ima v sebi one kvalitete uspešnega vodstva, ki so bistvo političnega voditeljstva v demokraciji." Roosevelt je na to odgovoril: "Že takoj v začetku svoje kampanje sem povdarjal, absolutno ne nasprotujem nikomur, najsi pripada k tej ali oni politični stranki, nasprotujem pa sedanjemu vodstvu republikanske stranke, ki je zapustilo narod v uri njegove največje potrebe. Naša sedanja kriza prihaja iz napačne politične in ekonomske filozofije. Pri reševanju narodnih problemov se ne bom mogel zanašati samo na moje strankarske pristaše, pač pa bom moral vpčevati ves narod. To je edini način, da pridemo naprej. Letošnje volitve niso navadna slepa volitev. Mi imamo program, in ta program bodo izvedli. Ameriški narod je še vedno pokazal, da kadar nastanejo resni ekonomski problemi, da se narod obrne od tedanjega vodstva in se oprime naprednih idej pod novim vodstvom. To je že Woodrow Wilson trdil. Silno odgovornost bomo imeli vsi, ki bomo pri novi vladi, toda s pomočjo naprednih idej zdravega ameriškega naroda, bomo spolnili svojo težavno nalogo, in ni več daleč dan, ko bo ves progresivni element v eni sami politični stranki.

Republikanska stranka potrošila \$1,500,000

Washington, 31. oktobra. Republikanski narodni odbor je od 1. septembra do 26. oktobra nabral pri raznih svojih pristaših \$1,478,791, potrošil je pa \$1,368,548. Od junija meseca pa je bil v delu v republikansko blagajno vplačanega že \$1,554,817.33. Dne 26. oktobra se je nahajalo v republikanski blagajni samo \$133,000. Republikanski kongresni odbor je potrošil \$75,000, \$123,000 razni državni odbori, narodni odbor pa nekaj nad en milijon dolarjev. Andrew Mellon je daroval \$25,000, ravno toliko Ogden Mills, dočim je prispeval nek E. R. Johnson, iz Camden, N. J., kar \$50,000. Znani izdelovalci avto koles, Firestone je dal \$12,500.

Avto nezgoda

V nedeljo sta se ponesrečila v avto koliziji Rok Obranovich in njegova soproga Jennie, 271 E. 266th St. Nahajata se v Emergency Clinic bolnici.

Prva obletnica

V sredo, 2. novembra, bo prva obletnica smrti Frank Močnika. V ta namen se bo v cerkvi sv. Vida brala v sredo, ob 6. uri zjutraj sv. maša za dušnico. Prijatelji ranjkega so prošeni, da pridejo.

Društvo sv. Ane, št. 4 SDZ

Članice društva sv. Ane št. 4 S. D. Z. so prošene, da pridejo nocoj ob 7. zvečer k molitvi za Angelino Bogoljin, 15806 Trafalgar Ave. Obenem so prošene, da se udeležijo pogreba, oziroma sv. maše jutri zjutraj.

Gov. White se ne ustraši milijonov republikanskega kandidata Ingallsa

Cleveland, O.—Kandidat republikanske stranke za gubernerja države Ohio, Ingalls, je znan milijonar, ki jako rad troši ogromne tisočake za volitev. Na shodu včeraj so vprašali gubernerja, če se ne boji milijonov Ingallsa, in da bo radi teh milijonov poražen. White se je nasmeljal in odvrnil, da "dobro pozna državo Ohio in državljane v njej in je prepričan, da Ingalls z vsemi svojimi sto milijoni ne more podkupiti volivcev, ker Ohajčani sploh niso naprodaj. Gubernjer je govoril na 55. cesti, kjer ga je pričakovalo par tisoč ljudi. Navdušeni sprejem od strani volivcev je gubernerja, ki sprva ni bil pripravljen govoriti, tako razveselil, da je dalj časa govoril. Ponovno je zatrjeval, da če je izvoljen demokratični tiket v Washingtonu, da bo tudi on gledal, da se odpravi Crabbe postavu, ki določa prohibicijske kazni v Ohio. Demokratiška platforma izrecno povdarja, da se mora prohibicija odpraviti, in gubernjer George White je za odpravo. Kar se pa tiče republikanskega kandidata Ingallsa, pa nihče ne ve, kaj bo naredil. Izjavil je sicer prvotno, da je za odpravo prohibicije, toda ko so ga suhaške ženske od W.C.T.U. radi tega prijele, se je izjavil, da je pri volji, da narod o tem glasuje. Ingalls torej ni odkritostren in se ne poganja direktno za odpravo prohibicije, pač pa govori v velikih mestih zoper prohibicijo, pri ženskih zborovanjih in v malih mestih pa previdno molči, da človek ne ve, kaj pravzaprav zastopa.

Denarja manjka

Mestna administracija se je obrnila na finančni odbor mestne zbornice, da privoli, da se prenese gotove svote denarja iz oddelkov vlade, kjer se jih nujno ne potrebuje, v one oddelke, kjer je mestna vlada zaostala s plačami uslužbencev. Najbolj je prizadet oddelek za čiščenje cest in pobiranje smeti. Delavci v tem oddelku še niso dobili plače za prvi del oktobra. 700 delavcev je prizadetih. Včeraj je mestna zbornica dovolila prenos \$80,000 v ta oddelek. Zupan Miller je povedal sledeče: "Nas absolutno ne zadene krivda, da je zmanjkalo denarja. Republikanska administracija, ki je vladala v januarju in februarju v City Hall, je potrošila v dveh mesecih \$300,000 v oddelku za čiščenje cest, dočim je imela samo \$600,000 na razpolago za celo leto. Ko sem jaz prišel na vlado, sem dobil v blagajni \$300,000, in s tem denarjem bi moral shajati skozi 10 mesecev, dočim je republikanski režim potrošil isto svoto v dveh mesecih."

Govori na radio

V sredo, 2. novembra, bo govoril na WJAY radio postaji odvetnik Mr. Frank J. Lausche. Govoril bo v prid kandidature sodnika Walther McMaha. Govoriti bo začel ob 2:55 popoldne in bo govoril do tretje ure, vsega skupaj pet minut.

V bolnico

Mrs. Apolonija Mostečnik, 6205 St. Clair Ave. je bila odpeljana v Lakeside bolnico. Prijateljice jo tam lahko obiščejo.

Zastoj peč

Peč na plin (za kuhanje) dobi revna družina zastoj na 1087 E. 64th St., zgorej.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo, celo leto \$8.00; pol leta \$4.00; za četrt leta \$2.50
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

88

No. 257, Tue., Nov. 1st, 1932

Provročitelji krize se priporočujejo kot rešitelji

Gromovniki, ki so pred štirimi leti zahtevali ves kredit za tedanje prosperiteto, kričijo danes od Atlantika do Pacifika, češ da sedanja depresija je naravna in neizbežna posledica svetovnih razmer in da so oni edini zdravniki, ki morejo privedi ameriški narod nazaj v raj prosperitete.

Le predstavite si, kaj bi se bilo zgodilo, da je bil pred štirimi leti izvoljen demokratiški predsednik in da bi se dežela nahajala v istem bednem stanju! Pa, recimo za voljo argumenta, da bi bil demokratični režim v odpravi depresiji storil isto, kar je republikanski režim storil — namreč nič, ako ne prisiljen od protivnikov režima! Menda ni treba posebne domišljije, da si predstavimo, kako bi doneli njihovi govori.

Dejstvo je, da zastopniki republikanske stranke nudijo prizor, ki ni brez komedije, ako za to komedijo ne bi tičala tolika ljudska mizerija. Torej oni niso prav nič krivi za sedanje trpljenje! Kaj še? Oni so edini mogoči odrešniki. Kaka ironija!

Mi vsi znamo, da sedanja kriza ima fundamentalne in daleko segajoče vzroke. Znamo pa tudi, da ostromo sedanje krize je bila stokratno povečana vsled blaznosti borznih spekulacij za časa Coolidge-Hooverjevega režima. Ko danes gledamo nazaj v leta pred borznim polomom 1929 se nam zdi, kot da je velik del ameriškega naroda tedaj zblaznel in v to blaznost potegnil tudi ostali svet. Borzne spekulacije so slavile prevrate orgije in privlačile v svoj vrtinec tudi male ljudi, ki niso nikdar smeli priti blizu. Manija postati bogat, ne potem produktivnega dela, marveč potom hazardnega igranja na borzi, se je polotila ljudstva. Končno je moral največji finančni mehur počiti — in nastopili so dnevi gorja, ubužovanja, rastoče nezaposlenosti, depresije.

Za to manijo spekulacije, ki je stoterokrat poostrila gospodarsko krizo, ki je bila morda neizbegljiva, ali katero bi bil ameriški narod drugače znal preboleti brez sedanjega ogromnega trpljenja, so republikanski režim oziroma njegovi poglavitni predstavniki odločno krivi. Oni in režim, ki ga predstavljajo, so dajali očitno potuho spekulaciji, so direktno in indirektno vzbujali k nji.

Spekulativna manija, ki naj dovede cene delnic do nemogočih višin, je bila v korist onim interesom, za katere so bili predstavniki Coolidge, Mellon in Hoover. Lord Norman, predsednik upravnega sveta Angleške Banke, je stal njim ob strani. Treba le čitati izjave vseh teh in njihovih somišljenikov od leta 1927 do tik pred borznim polomom. Same vzpodbude k nadaljni in večji spekulaciji. Vse da je normalno, borzne cene da niso nič pretirane, da smo v "novi" gospodarski dobi in da vse je prav — pa hajdi narod k borznim mešetarjem, ko cene rastejo od dneva do dneva in je tako lahko postati bogat. Nikdar niti besede svarila. Že so se prikazovali oblaki na obzorju in še vedno so prihajale vzpodbudne izjave iz Washingtona. Ni čuda, da je ljudstvo zblaznilo. Čudo je, da ni zblaznelo še več.

To so zgodovinska dejstva, ki se ne dajejo izbrisati. Režim Coolidge, Hooverja in Mellona stoji pred zgodovino na obtožni klopi za ta pojav človeške blaznosti, ki je prinesel toliko gorja. In ti ljudje se nam predstavljajo kot odrešniki! Oni da nas spravijo ven iz krize! Kaka ironija!

Seveda so tu gospodarski elementi, ki so navdušeni za ta režim. Pa kaj ne bi? Predstavniki Wall Streeta, ki so razgovorili na ameriško ljudstvo biljone danes ničvrednih delnic in izmogznilo ameriško ljudstvo, ti se nimajo kaj priroževati.

Poglejmo si druge predstavnike generalnega štaba sedanjega republikanskega režima. Tu imamo finančnega tajnika Ogden Mills-a, ki je velik gromovnik v sedanji volilni kampanji, in guvernerja federalnega rezervnega odbora, Eugene Mayer. Trdovratno sta se oba protivila pomagati malim bankam in podjetjem, kar je bilo prav lahko mogoče. In s tem so prispeli k polomu kakih 3,400 malih bank in tisočim manjšim podjetjem. Miljoni ljudskega denarja so bili izgubljeni, ko jih je ljudstvo najbolj potrebovalo.

Ali ko je šlo za pomoč delničarjem banke Charles Dawesa, nekdanjega podpredsednika Združenih držav in poslanika v Londonu, je "rekonstrukcijska finančna korporacija" takoj našla kredit 80 milijonov, da se njegova banka reši poloma.

Druga odlična "desna roka" Hooverja je poljedelski tajnik A. Hyde. Njegov "Farm Board" je potrošil pol biljona ljudskega denarja v prav nobeno korist, kot da je le postril stanje poljedelstva. Pač pa je prinesel mnogo koristi njegovim upravnim svetnikom s \$70,000 letne plače.

Vojni tajnik Patrick Hurley je morda najbolj aktiven za Hooverjevo ponovno izvolitev. To je oni človek, ki je dal na povelje Hooverja uboge veterane izgnati iz Washingtona kot kake ljudske sovražnike, na kar jih je generalni pravnik Mitchel ožigosal kot kriminalce, da s tem opraviči brezmiselnost dejanje Hooverjeve vlade. Na to veterani bogme ne pozabijo.

In ti so predstavniki režima, ki naj nas spasi iz sedanje depresije. Drzni so, da se sploh upajo zaprositi ameriški narod za izraz zaupanja. Ali ta narod ni udarjen s slepoto. In tudi gromovniki sami znajo že dobro, kaj jih čaka na dan volitve, ki bo za njih dan usode.

D O P I S I

Barberton, O.—Kakor menda povsod širom Amerike, tako tudi pri nas v našem Barbertonu z napetostjo pričakujemo izid predsedniških volitev 8. novembra. Moj namen ni, na tem mestu komu kaj diktirati, kako, oziroma koga naj voli. Ako se niso enemu ali drugemu odprle oči zadnja tri leta, takemu sploh ni pomoči. Nekateri se še vedno navdušujejo za sedanjo vlado, to je za republikansko stranko, povečini pa so drugačnega mišljenja. Neka, visoko izobražena oseba v našem mestu se je izrazila takole: "Kdor hoče biti lačen prihodnja štiri leta, naj voli za republikansko stranko!"

Drugi se zopet navdušujejo za socialističnega kandidata, oziroma stranko. Ampak pomnite, da vsi ti isti glasovi bodo vrženi enkrat proč in kolikor več cepljenja, toliko se bo dalo več možnosti, da bo izvoljen tisti, ki je najmanj zaželen.

Po mojem skromnem mnenju bo pravilno in na mestu, da volimo vsi brez izjeme demokratiški tikit, sicer pa kakor vidite da je prav. Samo ne potem po toči zvoniti, ko nič ne pomaga.

Drugače se imamo po navadi pri nas v Barbertonu. Kljub vsem tem slabim časom so razne prireditve še vedno na programu. Tako bo imelo tudi društvo sv. Jožefa št. 110 KSKJ na 5. novembra zvečer v dvorani društva "Domovina" svojo prireditev. Program bo jako zanimiv. Mr. A. Grdina nam je obljubil, da bo zopet prišel nam kazati nove slike, katere je pravkar prejel iz stare domovine. Slike so jake zanimive in so iz vseh delov Jugoslavije, zato se vam priporoča, da ne zamudite te prilike. Slike se bodo začele kazati točno ob sedmih in se bodo kazale nekako dve uri, potem pa sledi ples in prosta zabava. Seveda, razume se tudi, da se bo ta večer pokušilo tudi letošnjega.

Na tem mestu se prav prijazno vabi vse Slovence in Slovenke iz Barbertona in okolice, da pridete na imenovano prireditev. Garantira se vam že naprej, da vam ne bo žal. Pridimo vsi in pomagajmo eden drugemu, ker ravno v teh slabih časih smo potrebni pomoči eden od drugega. Vstopnina k prireditvi je 35 centov za odrasle in 10 centov za otroke.

Z narodnim pozdravom vsem čitateljem,

Joseph Lekšan.

Cleveland (Collinwood), O.—Slovenski živelj v Collinwoodu stopa prvič v svoji zgodovini na polje političnega delovanja. Slovenski narod ki bi moral biti udeležen na političnem polju najmanj deset let nazaj, se je pričel sedaj buditi. Ne kar bi moralo biti narejeno že v prejšnjih letih, ampak kar za nas šteje je: sedanost, ki je podlaga naše bodočnosti.

V ta namen smo organizirali

MARIAN PFEIFER,
NEW YORK:

JUGOSLOVANSKI DAN V CLEVELANDU

Pod tem naslovom je izšel v "Ameriški Domovini" dne 24. t. m. članek izpod peresa zaslužnega in požrtvovalnega nacionalnega delavca Mr. Anton Grdine, v katerem pozivlja gospod pisec na mišljenje ostalih Jugoslovancev.

Vsi moramo pozdraviti gesto za skupno proslavo Narodnega Ujedinjenja že iz narodnega ponosa, ker proslava zastopa narodni in ne politični značaj. Ne povprašuje se kako je razpoloženje napram vladujočem režimu Jugoslavije, ker nas vodijo k skupnemu nastopu principu, na katerih smo tangirani vsi.

Spominjamo se letošnje pomladi započete protijugoslovanske časopisne gonje svetovnega tiska, ki pa se pojavlja pravkar z nova. V koliko so odgovarjala

nih krajev Hrvatske in Slovenije. Tako smo bili čez noč prerajeni in se znašli svobodni sinovi v svobodni državi.

Ni se še zacelila rana svetovne vihre, ko nam je lažna diplomacija oropala najzavrednejši del naše grude — Istro, Primorje in Korotan. Jugoslovanski brezpravni narodni manjšini pa so nalili grenkega pelina. V dobi pokvarjene civilizacije smo pričali tragediji naših zaslužnih bratov, nad katerimi se izvajajo srednjeveška nasilja, trpinčenje in nasilno poitalijančevanje jugoslovanskega imena. V deželi dvatisočletne kulture je nasilno pregnana naša narodna govornica v molitvi in občevanju. Ni še dovolj! V naravnem bogastvu pasivna in gospodarsko prezadolžena, brezposelna Italija, polna nezadovoljstva in pojavov fašistične nesloge, je započela razdiralno politiko Jugoslavije. Moralno propala družba črnosrajčnikov in političnih pustolovcev izgublja fundament svojemu narodu škodljivega režima. Zavedajoč si obupnega položaja in viharja pred nevihto, je udarila po ugledu naše domovine, da nasiči sestradane želodce italijanskega naroda.

Pohlepni sosed naše domovine bo pazljivo gledal na odmev Jugoslovancev širom Amerike ob proslavi Narodnega Ujedinjenja. Dajmo mu občutek, da je bila proti jugoslovanska kampanja, kakor kaplja vode v naše morje Adrijansko, da smo polni neomajane zvestobe do Jugoslavije in njenega dobrega naroda.

Najboljši odgovor na početje nekulturene fašistične tolpe, naj bo enoten nastop naše emigracije širom Amerike in nje "Jugoslovanski dan v Clevelandu!"

Jugoslovani v Clevelandu, v Vaši sredi so narodni voditelji, ki so doprinesli moralne in gmojne žrtve za uresničenje jugoslovanske ideje. Vaša in njih zasluga je, da je Metropolita znana trdnjava skupnosti in narodnega ponosa. Z zaupanjem do spoštovanja naših nacionalnih čustev in tragedije zaslužnih bratov, se bodo oprale 4. decembra oči vseh Jugoslovancev za praznik Jugoslovanskega dne. Vaša je dolžnost, da nudite v svetu moralne podpore oni zemlji, katere čustva so nam tradicija in ponos.

Isti principi vodijo našo kolonijo v New Yorku, ki pa radi tehničnih ovir proslavi Narodno Ujedinjenje 10. in 11. decembra s sodelovanjem vseh kulturnih in narodnoobrambnih društev.

Proslava "Jugoslovanskega dne" naše metropole naj odmeva on stran morja, do Celovca, Trsta in albanskih gora, kakor himna jugoslovanske sloge, ljubezni in bratstva neznanjajoč osvobojenje zaslužnih bratov!

Čast ponosni metropoli Cleveland!

Glas iz Ljubljane

Kakor povsod, tako se tudi pri nas bolj slabotno. Zadnje čase pa pravijo naši možički, da imajo dosti dela. Nekateri pripravljajo ohajčana, drugi krompir, zelje in drugo, za mizo.

Centjene sestre podružnice št. 14 SZZ! V dolžnost si štejemo, da vam malo bolj pojasnimo, kaj se godi pri naši podružnici. Znamo vam je, da je bila naša podružnica ustanovljena 1. novembra in danes je ravno štiri leta ustanovitve. Zato se obračam do vas in vas prosim, cenjene sestre, sledeče: Vsako leto smo imele nekaj zabavnega, da smo skupno preznovale obletnico ustanovitve naše podružnice. Ker je pa ta depresija zadela tudi marsikatero našo sestro, moramo letošnjo obletnico praznovati na drug način.

Naša mesečna seja se vrši ravno na 1. novembra. Seja se prične točno ob 6:30 in ker se naše seje vedno vrše v lepem redu, bomo s sejo kmalu gotove. Potem bo pa Mr. A. Grdina kazal slike iz starega kraja, katere je pred nedavnim dobil. Zato je po

Staro zanesljivo
TRINERJEVO
GENKO VINO
Tonika za želodce in
odvajanje

Če verjamate
al' pa ne.

ta večer kakor nalašč pripraven. Stopimo v duhu v našo rodno domovino in se spomnimo naših domačih. Mogoče se ti bo prikazal na sliki obraz tvoje drage mame, ki hrepeni po tebi in ti po njej. Kazale se bodo slike od vseh štirih let proslave Ljubljane. Videli bomo tudi zadnjo slavnost, ko se je proglasila najpopularnejša dekla v fari sv. Kristine, štefanija štefančič. Videlo se bo tudi pogreb naše umrle sestre Christi Janežič. Videlo se bo tudi slavnost 25 letnice mašništva našega dobro poznane in priljubljene Rev. Skurja iz Pittsburgha in še veliko drugih slik.

Zatorej še enkrat apeliramo na vas, cenjene sestre, da se gotovo vidimo v torek (danes) v Slovenskem društvenem domu. Kazanje slik se prične točno ob 7:30. Ne pozabite svojih možičkov doma; pripeljite jih seboj, kakor tudi svoje prijatelje. Sestrski pozdrav,

Frances Rupert,
predsednica

Udeležite se shoda

Cleveland, Ohio.—V sredo večer, 2. novembra, se bo vršil predvolitveni shod, katerega sklicuje Slovenska sekcija za brezposelno zavarovanje. Na shodu bodo govorili reprezentantje treh političnih strank, te so: socialistična, demokratiška in republikanska. Govorili bodo o brezposelnem zavarovanju in starostni pokojnini. Povedali bodo v kolikoli stojijo njih stranke za upejlavo brezposelnega zavarovanja in starostne pokojnine.

Slovenska sekcija za brezposelno zavarovanje, je uvidela potrebo, da sklicje omenjeni shod, ter da stem privilegij slovenskim volivcem, da se seznanijo s stališčem posameznih strank in nam povejo, koliko imamo za pričakovati od njih v slučaju da so izvoljeni v javne urade. Mi pa vas vabimo, možje in žene, fantje in dekleta, pridite na shod v sredo 2. novembra v Slov. Narod na St. Clair cesti, pridite in prepričajte se, kateri bodo delali v vašo — našo korist in katerim boste oddali svoj glas v torek 3. novembra.

Odbor.

Mila kazen za kršilce prohibicije

Miami, Florida, 31. oktobra. Lahko kazen sta dobila dva kršilca prohibicije, pri katerih so oblasti dobile več žganja. Eden je bil obsojen na plačilo 25 centov kazni, drugi pa, ki ni imel niti kvodra, je bil eno uro zaprt.

* Graf Zeppelin je ponovno dospel iz Nemčije v Rio de Janeiro.

Dnevna vprašanja

V sledečem podajamo deset imen soproj desetih ameriških predsednikov, katerih imena dobite v odgovorih:

1. Dofly Payne Todd.
2. Ida Saxton.
3. Edith Bolling Galt.
4. Frances Folsom.
5. Florence Kling.
6. Lou Henry.
7. Rachel Donelson Robards.
8. Edith Kermit Carow.
9. Martha Dandridge Custis.
10. Grance A. Goodhue.

Odgovori na vprašanja

1. Madison.
2. McKinley.
3. Wilson.
4. Cleveland.
5. Harding.
6. Hoover.
7. Jackson.
8. Roosevelt.
9. Washington.
10. Coolidge.

V Trzinu je bil fant z imenom Tone, ki je prišel v leta, ko začne fanta okrog srca zbadati, kadar vidi kakega dekleta. Tone je bil pa bolj boječ narave in si ni upal nobene vprašati: al' me češ, če te čem. Vedel je, da imajo drugi fantje vsak svojega dekleta, kar jim je močno zavidal. Vedel je tudi, da hodijo fantje vasovat, ko vzide fantovsko solnce, da ponovno prišejo svojim ljubicam, "da bo prej začela teči Sava gori proti Jesenicam, kot bo pa fant svojemu dekletu nezvest postal."

Ko Tone neke noči leži v senu, premišlja, kako bi prišel do dekleta. V mislih je preštudiral vse, kar jih je bilo pod trzinskim zvonom in končno sprejme konkretni predlog, da nobena ne bi bila tako pripravna zanj, kot čvrsta Sadrova dekla. S trdnim sklepom, da jo bo o prvi priliki vprašal, zaspi. Drugi dan premišlja, kdaj bi bilo najbolj pravno, da bo šel pod okno svoje izvoljenke, da ji pove, da mu njegovo srce udriha kot kovaško kladivo po nakalu in to le zanjo, pa za nobeno drugo. Toda za vasovanje pod okni je treba rabiti strategijo, da se stvar dobro izpelje in da se človek zavaruje pred poleni tekmecev, ki so včasih kaj radodarni z njimi. Tone jo pogurata, da gredo trzinski fantje pred praznikom že koj po polnoči potrkavat in da takrat ni nobenega na vasi. Torej neko tako soboto si izbera, da napravi naskok na srčno trdnjavo Sadrove dekle. Pa ur ga je vzele pod kozolecem, far ur spravil skupaj vso svojo korajžo, potem se pa napoti pod okno svoje izvoljenke.

Pod kozolcem iztakne lestvo, pa jo lepo prisloni na okno, za katerim je spala iskreno ljubljena. Tone ni vedel, da je treba na okence lahno potrkati, samo toliko, kot bi miška poškrabljala po šipi, da ne bo vsa vas vedela, da fant vasuje, ampak samo drago bitje, ki spi na beli postelji za zamreženim oknom. Tone je pa mislil, da je treba tekoj prvič pokazati močno ljubezen, pa s pestjo udari po šipi, da je zažvenketala, kot bi s žrdjo butil vanjo. Dekla je seveda takoj zaslislala in tudi takoj ugenila, da je neki nepridiprav pri oknu, ker njen pravi fant je vse drugače klical. Ker se je bala, da se bo zbudila cela vas in da se bodo drugi dan jeziki brusili, skoči hitro pokonci, predno je imel Tone čas v drugič udariti po šipi, zgrabi neko posodo z neko tekočino, odpre okno, pa treščje vse skupaj po Tonetu, da je bil v trenotku ves premočen.

Takale stvar včasih pomaga, da se ohladi vroče srce in tudi pri Tonetu je pomagalo. S pridušnimi besedami, ki so močno po žveplu dišale, zleze z lestve, jo nese nazaj, kjer jo je vzel, pa odide domov, kjer v senu premišljuje trdosrčnost deklet tega sveta. Ampak nobena z maga brez boja ni sladka, zato tudi Tone sklene, da ne bo odnehal in da bo šel zopet pod okno pri prvi priliki.

Taka prilika se mu je kmalu ponudila, ko je vedel, da so vsi fantje v zvoniku. Ampak Tone ni bil padel na glavo in je marsikatero pogurantal v svojem življenju in jo je tudi sedaj. V hiši je izmaknil veliko, rdečo očetovo marelo, pa se z marelo oborožen napoti k dekletu. Pristavi lestvo napoti prvič in tudi sedaj s pestjo buti ob okno, da dekletu v neznanje, da želi neko koprneče srce govoriti z njo. Dekla je bila silno jezna, da zopet neko šušmari pod oknom, pa napravi isto ko prvič. Ampak Tone je stal na lestvi pod odprtimi dežnikoni in ko se vsuje ploha skozi okno nanj, sladko reče:

"Anček, ti kar zlivaj, saj sem pod marelo!"

F. M. Lauman—Rand Bigot:

SKRIVNOSTNA SNOV
ROMAN

Limuzina je drvela s četrto hitrostjo, dospela v Sevres, se peljala v neko vilo, katero vrata, so se za njo takoj zaprla in tu je izstopil Tocra, med tem ko je avto indijski šofer polil z bencinom in ga prižgal. Nato je šel za svojim gospodarjem, ki je bil že vstopil na krov helikoptera, ki je stal na travniku. Vsedel se je za Tocro in stroj se je navpično dvignil v sinje nebo.

Vesti iz domovine

—Ob 100 letnici velikega požara v Kranju. V preteklih stoletjih je v mestu nastal silen požar, katerega nenasični plen je včasih postalo celo mesto ali pa vsaj del. Ob takih prilikah je pogorelo kar po par sto hiš in tudi človeške žrtve so bile večkrat številne. Zato je upravičen in razumljiv strah pred ognjem, ki je včasih lesene hiše, ki so se tiščale tesno skupaj, kar požiral in je bilo težko oteži le golo življenje. — Pri današnji zidavi hiš in spričo varnostnih priprav je danes tak požar nemogoč.

Kranj pa je bil včasih malo ozko mestece, tesno stisnjeno in vključeno med mestno zidovje. — Kadar je gorelo celo mesto, je bilo težko ne samo uiti iz gorečih hiš, marveč celo iz gorečega mesta, ker je dobro utrjeno mesto imelo le malo izhodov. Tako je n. pr. l. 1811 ob tistem strašnem požaru beguncem iz mesta dobro koristila ravno prejšnje leto popravljena peš pot s Pungrata do bregu do mlina v Lajhu in do pašnika Gmajna, ki je še danes ohranjen. V mestu Kranju je bilo na prostoru, ki se je nahajal v obzidju včasih mnogo več hiš, kot danes, ker pogorelih hiš niso obnavljali, ampak so pustili vrtove. Lahko si je predočiti strašne prizore, ki so se tesno skupaj držale, kadar je ognjeno morje poplavilo mesto in se je med gorečimi zublji dvigal proti nebu obupen krik, jož in stok. Hiše so se v nemale in gorele kot slama, vse mesto pa je bilo zavito v ognjene zublje in oblake dima, ki je segal do neba. Groza in trepet sta polnila mesto, in zdelo se je, da se je odprl vulkan, ki bruha ogenj, dim in smrad, ter seje smrt vsepovsod. Tedaj ni šlo za rešitev imetja, ampak za rešitev življenja. Po gorečih hišah so umirali in se zvižgali nesrečniki, ki so zapadli ognju, mukala in tulila je živina, gasiti ni bilo mogoče veliko in skozi mestna vrata so se vsipali roji nesrečnikov, ki so hiteli iz gorečega mesta, iz ognjene Sodome in Gomore. Pod vtišom takih nesreč in nezgod se je ljudstvo rado zatekalo in prosilo pomoč iz neba, bilo je verno in boguvdano bolj kot danes.

Kranjski požari v zgodovini večji del niso pozabljeni. Marljivi in zaslužni kranjski zgodovinar pok. dekan Anton Koblar piše v svojih odlomkih o kranjski zgodovini pod naslovom: "Požari v Kranju" tole: "Hudi požari so zelo izpreminjali lice mesta in obeh predmestij Kranja. Meseca avg. l. 1668 je pogorelo v mestu 53 hiš popooinoma in 8 hiš napol, 4 hiše so pa podrli, ko so požar lokalizirali. Ogenj je nastal v stanovanju Otilija Offredija, ritmojstra pri polku Gonzage, stanujočega v Kunsteljnovi hiši. Naredili so po požaru Kranjski vpričo župnika Ivana Mihaela Terrija zaobljubo, da bodo imeli vsako leto v nedeljo po prazniku sv. Lovrenca v čast

Ko je prišel do gotove višine, je strojevodja dal gotove znake in takoj so se vse svetlikajoče se točke, s katerimi je bilo nebo posejano, združile v dva trikotna in se izgubil v modri nebni višini.

Ujetnica

Ko je Germaine Lauriere prišla k sebi, je čutila, da je tesno zavita v temno blago, tako da se ni mogla gibati. Njej nasproti je sedel popolnoma korekten možak, ki je bil evropsko oblečen, a s turbanom pokrit.

"Gospodična, ji je dejal s prijaznim, zelo milim glasom, pri najmanjšem vzkluku bi bil na svojo veliko žalost prisiljen vam zamašiti usta s tem robcem. Prosim, ne prisilite me, da pride stvar tako daleč.

sv. Florijanu po mestu procesijo s sv. Rešnjim Telesom in dodano prošnjo, da bi bili v prihodnje obvarovani take nesreče. Prošnja pa je bila čez 4 leta prepovedana, ker niso zanj škofijstva prosili dovoljenja.

Dne 20. avg. l. 1749 popoldne ob 4 je pokončal najstrašnejši požar mesto Kranj. Zgorelo je 290 hiš in 20 pristav ter 20 oseb, ki so bile stare od 12 do 70 let. Vse mrliče so zakopali na pokopališču sv. Kocijana. Zgorel je tudi mestni arhiv z listinami in izvirnimi mestnimi svoboščinami. "Imamo lepe stare listine, a jih nikomur ne pokažemo," so rekli Kranjci Valvasorju. Da bi bili le prav storili, ako bi jih bili pokazali, bi bila vsaj njih vsebina rešena za zgodovino.

Leta 1783 so Kranjci prosili cesarja, naj jim da napraviti iz državnega arhiva prepise starih mestnih svoboščin. Dobili so nekoliko prepisov iz raznih arhivov. Zgoraj je bilo omejeno, da je l. 1749 zgorelo 290 hiš. Bilo je pač mnogo hiš še lesenih, ki so vsled požara popolnoma izginile. Na njihovem mestu so meščani napravili vrtičke. Število hiš je bilo po požaru tako zmanjšano, da je leta 1758 mesto s predmestjem vred imelo samo 201 hiš.

Dne 18. maja l. 1811 popoldne ob pol 2 je nastal požar, ki je v dveh urah vpepelil mesto z vasema Hujje in Klanec. Zgorelo je 184 hiš. Ostala je samo cerkev v Pungertu sosednjimi hišami, potem Savsko predmestje in grad. Francoski intendant Baselli je dal oceniti škodo, ki je znašala 300,000 frankov in je ukazal nabirati milodare. Francoski cesar je daroval 24,000 frankov. Nabiralo se je tudi po cerkvah.

L. 1832, dne 25. sept. ob 9 zvečer je pa požar pokončal 26 hiš in 11 gospodarskih poslopj v Savskem predmestju, ki je bilo poprej požara obvarovano. Škodo so cenili na 33,128 goldinarjev. Začelo je goreti pri mlinu pred mostom.

L. 1838 19. novembra zvečer so zgorele 3 pristave zunaj mesta, leta 1861, dne 1. junija zvečer je pa ob poti na pokopališče zgorelo 7 pristav.

L. 1867, 30. maja je pogorela hiša št. 38 v Kokrškem predmestju. Zadušili so se ob požaru: posestnik Ivan Golob, žena Katarina in 20 letna hči Ivana ter mitničarjeva žena Ana Mikše, ki je bila zlezla v peč in se je spekla. Zgorelo je ta dan, je bil vnebohod, še 19 lesenih poslopj ob Celovski cesti. Začelo je goreti v Šmonovi pristavi. Oče Golob je bil št. 38 na novo zgradil. Pozneje sta bila posestnika Andrej Praprotnik in Mihale Pantar, sedaj Lovro Rebolj.

S tem se Koblarjevo poročilo o kranjskih požarih zaključuje. O požarih v 19. stol. v Kranju zlasti z l. 1811 in 1832 nam je na razpolago še drugo poročilo, katero je pisal kronist sodobnik.

"Kaj hočete od mene?"

"To boste pozneje izvedeli, ura še ni prišla, da se vam to pove. V rokah mogočnega gospoda ste, on bo odločil."

Od tega trenutka naprej je mož molčal; na nobeno vprašanje, na nobeno besedo dekleta ni odgovoril.

Limuzina je neglo vozila v temno noč in Germaine ni mogla doznati smeri, v katero se vozi.

Ko se je začel delati dan, je možak potegnil iz žepa steklenico iz cizeliranega zlata, katero je odmašil in jo pomolil dekletu pod nosnice. Ta je takoj zasopala.

Njena ljubka glavica se je nagnila na njegovo ramo, vzdihnila je in bila v tem trenutku stvar brez življenja.

Možak je spustil zastore in voz je nadaljeval svoj divji tek po zeleni prihodnje leto; v kateri je vas sledila vasi.

Ob osmih zjutraj pa je naenkrat zavila po skrbno negovani stranki cesti in prišla do težkih vrat, ki so se odprla pred njim, tu se je ustavil pred pročeljem starega gradu, ki je bil prenovljen.

Grad je stal na robu skal, ki so se dvigale nad morskimi obrežjem.

Potegnili so dekle iz voza in indijski služabniki so jo nesli v veliki salon, kjer so jo odvili iz zavoja.

Tedaj pa je začel mož, ki jo je spremljal v vozu, s široko pahljačo dovajati zrak njenemu obličju in polagoma se je dekle predramilo.

Brezizrazno je gledala okoli sebe, toda kmalu se je zavedla in vprašala moža, ki jo je hladno gledal:

"Kaj hočete od mene?"

"Vaši prijatelji in vi ste iskali moža, ki ga mi skrivamo in ki ga poznate. V svoji modrosti je hotel Mojster iz vas napraviti talca proti vašim prijateljem. Vaše življenje zavislo od njih poskusov, spet najti tega možaka in vas. Danes zvečer boste našli Jacquesa Lamberta. Mojster bo prišel sem v nekaj dneh in bo nato odločil."

Možak je zaploskel, dva druga Indija sta se prikazala. Prijela sta Germaino za roke, jo prisilila, da se je dvignila, in vlekla sta jo v sobo, katere vrata sta skrbno zaklenila.

Germaine, kateri se je vrnila vsa njena duševna moč in hladnokrvnost, je preiskala sobo in se prepričala, da je ujetnica.

Edino okno, ki je razsvetljevalo to sobo, je bilo zamreženo in izza vrat je čula tihe korake stražnika.

Dekle si je z vodo osvežilo obraz, uredilo svoje lase in obleke in začelo čisto mirno premišljati. V negotovosti, v kateri se je nahajala, je ena stvar pomirjevala: Escander bo storil vse, da jo zopet najde, kajti s čudovitim občutkom, ki ga imajo ženske, je spoznala iz njegove vljudnosti in njegovih besed globoko ljubezen, ki jo je gojil do nje.

Proti večeru so popraskali na njenih vratih in odprla so se. Prikazal se je možak in za njim oba Indijca, ki ju je dobro poznala.

Možak je vstopil, vrata so se za njim zaprla.

"Jacques Lambert!" je vzkliknila Germaine.

"Da," je odvrnil možak, "Jacques Lambert."

"Kaj delate tu? Zakaj sem jaz tu?"

"Vse po volji Mojstra, ki vse premore."

Jacques Lambert je bil takšen, kakoršnega je bila spoznala: nekoliko belih šopov je bilo raztresenih po njegovih laseh. Njegov sumljiv in boječ pogled je bil še vedno živahen. Pri prvih besedah je Germaine spoznala v njem moža, ki je bil zaljubljen v samega sebe, napihnen od ponosa in napol blazen kot nekdanj.

Sedel je in polagoma je začel govoriti zaupno. Vodila ga je otroška želja, da bi ga to dekle občudovalo, ker se je čutil zelo vzvišenega nad njo.

Z rastočim navdušenjem ji je pripovedoval o svojem skrivnostnem delu, ne da bi seveda razkril znanstvene potankosti svoje izredne iznajdbe.

Potem je pa priznal, da je to imenitno iznajdbo prodal Tocri in da je celo v gradu, v katerem bivata obadva ustanovil tovarno za iznajdbeno snov. V tem gradu se pa tudi gradijo nove vrste zrakoplovi, helikopteri, ki daleko nadkriljujejo vse dosedanje, kar se tiče hitrosti in stabilnosti. "In iznašel sem tudi način, ki napravi te avijone nevidne. Ko si boste ogledovali moje delo, me boste občudovali!"

"In zakaj služijo vse te iznajdbe?" je hladno vprašalo deklet.

"Tega pa ne vem. . . Napravil sem z mojstrom pogodbo, ki poteče prihodnje leto; in takrat dobim šest milijonov, me razumete? Šest milijonov! Res je, da do onega dne ne smem oditi iz tega gradu, moje življenje poteka v podzemskih laboratorijih in tovarnah, toda pozneje . . ."

Dekle se je dvignilo. "Ali hočete vedeti, Jacques Lambert, čemu služi vaša iznajdba?"

In tu mu je z divjim glasom povedala vse grozno gorje, ki je zadelo domovino: uničevanje celih mest s prebivavci.

Ko je možak poslušal deklet, se je njegovo zanimanje naenkrat spremenilo v strah, očitki so mu začeli vstajati v duši. Videl je naenkrat, kaj strašnega je učinil, stresel se je od groze, hotel je govoriti — toda vrata so se odprla.

Osebnih tajnik radže imenovan Ravana, oni, ki je bil privedel Germaine na grad Hoc, je vstopil hladno in mrzlo in pustil vrata odprta, za katerima sta stala dva druga Indijca, do zob oborožena.

Obrnil se je do Germaine in dejal:

"Gospodična, vi izgublajte svoj čas, če mislite, da boste spreobrnil tega bandita; po našem mnenju zasledujemo mi sveto in lepo delo in nič vas ne bo zadržalo pri tem."

Nato je dejal Lambertu: "Prepovedano vam je bilo govoriti; hotel sem izkušati iskrenost prisege, ki ste jo položili: sedaj vas bomo kaznovali."

Lambert se je začel tresti in postal je bled kot zid.

Ravana je pomignil, oba Indijca sta zagrabila kemičarja in ga odvedla. Ravana se je obrnil proti dekletu.

"Dolgo ne boste naša ujetnica, toda dokler ste tu, nikar ne pozabite, da vaše življenje ni dosti vredno in da je v naših rokah."

Odšel je, vrata so se zaprla. Germaine je ostala sama.

Skrivnostni grad

Vsak dan je Escander dobival eno ali dve poročili od policijskih agentov, ki jih je bil razposlal, toda nobeno ni bilo zadovoljivo.

Verdeau se je vrnil, sledil je bil Tocri kot senca, videl je, kako se je jahta odpeljala: Germaine ni bilo na njej.

Slednjic je javilo poročilo iz Bayeuxa, da prihaja vsak teden dvakrat na trg velik avto in v njem so trije Kitajci.

(Dalje prihodnjič)

DNEVNE VESTI

60 ubitih v bojih z uporniki v Nicaragui

Managua, Nicaragua, 31. oktobra. Najmanj 60 oseb je bilo ubitih v bližini mesta Chichigalpa, 15 milj od tu, ko je kakih 100 upornikov napadlo vojaško patrolo narodne garde. Patrola je bila nepadena iz zasede, in se je 38 mož patrolo branilo proti 100 vstašem celih pet ur, dokler ni prišla pomoč. 12 vojakov redne armade je padlo, in 50 upornikov je mrtvih obležalo na bojišču.

Bivša kraljica Helena stavi svoje zahteve

Bukarest, 31. oktobra. Prepir med romunskim kraljem in njegovo razporočeno ženo Heleno se je še poostiril radi zahtev, ki jih je podala bivša kraljica. Helena zahteva, da se ji prepusti vzgojitev njenega sedaj 11 let starega sina. Nadalje zahteva vsako leto \$110,000 plače. Od teh jih potrebuje \$50,000 za sebe, \$60,000 pa za sina. Kralj Karol je zadovoljen plačati Heleni letno \$50,000, toda glede vzgoje sina se brani plačati. Dva dni so barantali v kraljevi palači tozadevno, ne da bi prišli do kakega zaključka. Julius Maniu, romunski minister-ski predsednik, ki drži s kraljico, zahteva, da odide Helena iz države in zgubi naslov "kraljica."

Štrajk lakote, ker mu žene neče odpustiti

Champaign, Illinois, 31. oktobra. 28 letni Paul Owens je pravkar nastopil danes deseti dan svojega lakotnega štrajka. Mož je šel na ta nenavadni štrajk, ker mu žena nikakor neče odpustiti. Owens se nahaja v tukajšnih zaporih, ker ni mogel postaviti \$1000 visoko varščino. Mož zatrjuje, da neki drugi moški vpliva na njegovo ženo.

Krsta z otročjim truplom najdena na cesti

Milwaukee, 31. oktobra. Policija je našla v tem mestu dragoceno krsto, v kateri se je nahajalo truplo enoletnega otroka. Krsta je bila najdena na cesti blizu pokopališča. Otrok je moral biti že eno leto mrtev. Na vrhu krste je bil napis s srebrnimi črkami: "Naš ljubljenec." Dasi je vso noč deževalo pa krsta ni mokra. Najbrž so jo v drugem zaboju pripeljali na dotično mesto. Koroner je mnenja, da mati otroka najbrž ni hotela oddati na pokopališču in je krsto držala v svojem stanovanju, dokler ni bila drugače prisiljena. Na potu proti pokopališču pa jo je najbrž kdo prese-netil.

MALI OGLASI

Mlada Slovenka
želi dobiti službo, sposobna za vsa hišna opravila. Za naslov se pozve v uradu tega lista. (259)

Prošnja!

Ali se dobi kaka oseba, ki bi prevzela vložne knjžice od posojilnice na 63. cesti? Jaz sem pripravljen odstopiti deset odstotkov od moje svote, ker sem sedaj brez dela in bi rad odpo-toval v staro domovino. Za ime in naslov vprašajte v uradu tega časopisa.

Soba

se da v najem, s hrano ali brez. Vprašajte na 15005 Westropp Ave., zgorej. (262)

Stanovanje

se odda, 5 sob, kopališče, furnez, vse ugodnosti. Vprašajte na 1048 E. 74th St. (259)

Dvoje stanovanj

se odda, eno sedem sob, za \$25, drugo pa tri sobe in trgovina. Oddajo se tudi štiri sobe za \$13. Vprašajte na 871 E. 67th St. (257)

BRAZIS BROS.

Pazite na "Ameriško Domovino," ko bo naznanjeno, kdaj se vrši bankrotna razprodaja Brazis Bros. Izvrstne obleke in suknje se bodo prodajale skoro zastonj. Nekaj dolarjev plačate, pa imate najboljšo obleko ali suknjo za zimo. Samo v naši Superior Ave. trgovini.

Brazis Bros.
6905 Superior Ave.

VOLITE PROTI SLABIM ČASOM
DA VOLITE ZA VES DEMOKRATSKI TIKET NAREDITE KRIŽ (X) POD PETELINOM

IZVOLITE

FRANKLIN D. ROOSEVELT za predsednika
GEORGE WHITE za guvernerja
ROBERT J. BULKLEY za U. S. senatorja

AKO VOLITE ZA VES DEMOKRATSKI TIKET, BOSTE VOLILI ZA SPREMENBO 18. AMENDMENTA IN S TEM ZA ODPRAVO BREZPOSELNOSTI

"Zadržanje republikanske stranke glede prohibicije je POLITIČEN TRIK, da imajo republikanski tiket za mokre in suhe. V teh časih MI NE MARAMO VEČ POLITIČNIH TRIKOV." (Iz govora gov. Elyja v Clevelandu).

VOLITE ZA VES DEMOKRATSKI OKRAJNI TIKET

IZVOLITE

- JOHN F. CURRY } OKRAJNIM KOMISARJEM
- JAMES A. REYNOLDS } za OKRAJNEGA PRAVDNIKA (kratek termin)
- EMMERICH B. FREED } za OKRAJNEGA PRAVDNIKA (dolgi termin)
- FRANK T. CULLITAN } za OKRAJNEGA ŠERIFA
- JOHN M. SULZMANN } za OKRAJNEGA BLAGAJNIKA
- JOHN J. BOYLE } za SODNEGA KLERKA
- JOHN J. BUSHER } za OKRAJNEGA REKORDERJA
- DONALD F. LYBARGER } za OKRAJNEGA ZEMLJEMERCA
- JOHN O. McWILLIAMS } za OKRAJNEGA KORONERJA
- K. G. CIESLAK }

VOLITE ZA VES DEMOKRATSKI DRŽAVNI IN LEGISLATIVNI TIKET

- ZA kongresman-at-large } STEPHEN M. YOUNG
- ZA kongresmane v kongres } CHARLES V. TRUAX
- ZA kongresne v kongres } MARTIN L. SWEENEY, 20. distrikt
- } ROBERT CROSSER, 21. distrikt
- } FLORENCE E. ALLEN, 22. distrikt

VOLITE
KO VOLITE ZA SODNIKE, NE POZABITE ZAPISATI IME
P. L. A. LIEGHLEY
ZA APELATNEGA SODNIKA (neizpolnjen termin)

POJDIITE V VOLIVNE KOČE 8. NOV.

NAREDITE KRIŽ (X) POD PETELINOM, PRVA KOLONA NA GLASOVNICI IN IZVOLITE DEMOKRATSKE KANDIDATE IN NAPRAVITE PROTEST PROTI RAZMERAM, KI VAS SEDAJ TLAČIJO

Demokratski izvrševalni odbor
W. B. GONGWER, predsednik

Vaški apostol

Za "Ameriško Domovino" prestavl M. U.

Od začetka je bila vožnja na bolj spoštni poti, bolj počasna, tako da sta lahko še govorila med seboj. Ko pa so prišle sani bolj dolgi na breg, so pričele tako drveti, da je pač moralo klepetanje prenehati. Ob vetru, ki je grozil, da jima odnese klobuke, bi pač ne mogla razumeti besedo druga. Poleg tega so škripale sani, a kadar so drvele okoli ovinka, je zapršel sneg in led nad njimi. In na ovinkih se je moral Peter upreti z nogama z vso silo, da ne izgubi oblasti nad sanmi, ker sicer bi jih bilo gotovo vrglo preko zaleženega cestnega robu tja v gozd.

Vedno bolj strma je postajala pot, čedalje bolj divja vožnja. Tone, kateremu je bila nevarnost v veselje, tako da se mu je kar kri spreminila v ogenj, je pričel vriskati. Nenadoma pa je obmolnil — kljub temu da se je pravočasno sklonil, vendar je s tilnikom zadel ob veliko vejo, s katere se je sesul nato nanj tak kup snega, da ga je skoro zagrebel. To pa je le še povečalo njegovo razpajenost in veselo se je otepel snega. Tudi Peter se je smejal — v prihodnjem trenutku pa, ko so zakrenile sani v divjem diru srečno okoli ovinka, je zakričal z glasom, ki je bil strahu pridružen: "Jezus, Marija!"

Par sto korakov globokeje, sredi najhujšega padca poti, je stalo revno oblečeno dekle, ki je glavi butaro dračja.

"Lizabeta! Lizabeta!" je karkor nor vpil Peter ter zaman skušal z nogama zavoriti sani. Komaj vidno se je njih tek malo zmanjšal — in le čudež je bil, da ni Petru zdrobilo nog.

V prvem strahu je dekle stalo kakor okamenjeno. Nato je storilo, kar ji je Tone kričaje ukazal: vrgla je butaro na pot ter skušala preplezati obronek poti. Vendar pa so se ji že bližale sani — polena, ki so segala skoro do obronka jo morajo zagrabiti. "Ljubi Bog!" je zasopel Peter Janez ter skušal z vso silo spraviti sani na drugo stran. Vendar pa so sani drsele le v izvoženih udrtinah — niso hotele ubogati. Že je storil Peter kretanje, kakor bi hotel vreči svoje tri stote pred sani — tedaj je začutil za svojim hrbtom Tone-tva kolena, ki mu je kričal: "Trdno, Peter! Upri se vame, kolikor le moreš!"

To je storil Peter, ne da bi dolgo premišljeval — kar veli Tone, to se stori — in tako so tičala Tonetova kolena med poleni in Petrovim hrbtom kakor v škripcih. In ko so sani poskočile preko butare, tedaj se je vrgel Tone z iztegnjenimi rokama naprej in zagrabil po obronku plezajoče dekle, še predno so jo mogla polena zagrabiti. Da ne zamudi trenutka, je moral krepko zagrabiti s pestmi — kar zastokala je pod njegovim objemom — a tu jo je že imel vrh sani ter jo tiščal na svoja prsa, medtem ko so nje tresoče se roke objemale njegov vrat. Sani so se bile nagnile, a za njimi je zapršlo pomandrano dračje.

Sedaj se je Tone lahko zopet smejal. "Vse je v redu! Le daj jim zopet olja, Peter!"

"Bog bodi zahvaljen in čiščen!" je zajecal Peter. Spustil je sani njih pot ter polglasno pričel moliti Očenaš.

Smeje se se je povzpela Tone višje na tovor, ker pa nista mogla z dekletom sedeti vstric, jo je moral pač pestovati — pezo, ki vsekar ni bila težka. Moralo je pač biti drobeno, nežno telesce, ki je tičalo v teh ubožnih cunjah, kakor orehovo jederce v sivi lupini. Še vedno je tesno objemala njegov vrat, ta-

ko nepremično in z glavico na stran povšeno, kakor da so jo zapustili v strahu in smrtni grozi vsi čuti. Volnena ruta ji je bila zdrknjena na vrat, tako da so se vsuli izpod nje gosti, temni kodri. Čimdalje je Tone gledal v ta obraz, timbolj je strmel. Kajti docela novo mu je bilo, da ima Malarca tako prekrasno hčer. Prvič niste bili obe dolgo v vasi — drugič pa: Šumarjevu sinu ni še nikdar prišlo na um, da bi smatral za svojo čast, da bi bil pogledal Malarčino hčer bolj natančno. Tudi ni dekleta, odkar je prišel od vojakov, videl mnogokrat: le parkrat pred cerkvijo ter večeraj, ko je prišla z dračjem iz gozda.

Smehljaje se je Tone gledal, medtem ko so sani drvele, ta ljubki obraz in niti sam ni vedel, da je postal njegov objem nekoliko bolj tesan. "Najljubkejša?" Nu, Peter je vsekar pretiraval! Nu, ko bi bil dejal: zelo lepa stvarica — potem bi mu Tone vsekar ne bi ugovarjal. Sredi obrazka ji je čepel nosček, tako bel in tako fin, kakor bi bil od kosti. Lica majhna, a vendar tako lepo zaokrožena. In še poleg rdečih ust, ki so izgledala sedaj kakor usta otroka, ki je baš jokal.

Veseli obraz mladega Šumarja se je zresnil. Nekaj se mu je prikradilo v sree, nekaj kakor sočutje nad ubožtvom, ki je začrtalo okoli malih rdečih usten tisto malo potezo trme in trpkosti. In prevzelo ga je tako, da jo je še krepkeje pritisnil k sebi. In tedaj je čutil njena mlada prsa na svojih, čutil kako udarja nje razburjeno sree. Tonetu je postalo soparno, da sam ni vedel kako. In čudno, da mu je nenadoma prišla na misel njegova Julika. "Tako, prav lepo," si je mislil. "Kaj bi dejala, ko bi me sedaj videla?"

Sani so pridrvele že skoro v dolino, in ker je pot postajala bolj spoštna, pričele tudi počasneje voziti. Sedaj se je lahko tudi Peter ozrl. "Lizabeta? . . . Kajne, Tone je pomagal!" Njegov glas se je tresel.

Dekle pa se ni ganilo. Nekoliko nejevoljno jo je skušal Tone zdramiti. Zato jo je stresel za roke "Hej, Elizabeta!"

In tedaj je odprla oči in ga pogledala — velike, globoke oči, tako temne in svetle kakor polletne črešnje! In te oči so strmele vanj, tako v strahu in grozi, kakor da še vedno vidi sani, ki drve proti njej, ki ji bodo uničile mlado življenje. In vendar se je nekoliko nasmehnila.

Tone jo je zopet stresel. Njegova nejevolja pa je popolnoma izginila, ko je dejal: "Elizabeta! Kaj ti je? Le poglej, saj se ti ni ničesar pripetilo!" Tedaj so se vstavile sani na sneženi planoti za vasjo, od koder so skozi mrak že migljale prvi luči. Peter, ki je nekoliko šepal, je stopil izpred sani ter jo dvignil raz tovor. Prijel jo je tako, kakor primemo najdragocenejšo stvarico. Ni dejal besedice, le pogladil je nje črne kodre s svojo težko roko.

Tone pa se je smejal, medtem ko je skočil v sneg. "Nu, da — saj se je vse dobro izteklo!" Trenutek je stala Elizabeta nepremično. Nato je stopila k Tonetu. "Boglonaj!" je dejala z negotovim glasom ter mu podala roko — ročico, ki je pa vendar bila trdega dela vsa raskava, kakor roka deklice. In tresla se je.

Tone je postal zmeden in je strmel molče v nje obraz, ki je v tem mraku izgledal tako bel, kakor sneg, ki jih je obdajal. Le nje temne oči so se svetile.

Oprostila je roko, katero je on krepko stiskal, ter se okrenila. "Lahko noč, Peter!"

"Lahko noč, otrok! Pa mater mi pozdravi, veš?"

Popravila si je ruto na glavi in odšla počasnih korakov po poti.

Tone je gledal za njo. "Očka ima taka, da bi človek pač lahko mislil, da je . . . tako majhna čarovnica!" Tega seveda Peter ni nič čul. Tone je govoril skoro polglasno. Sedaj pa je dejal glasno: "Nu, Peter, sedaj pa za furajva proti domu."

Peter se je zbudil iz misli. Stopil je k Tonetu ter mu krepko stisnil roko. "Boglonaj, Tonček! Nocoj si pomagal, kakor pravi kristjan!"

"A, kaj, pojdi!" Tone se je v resnici razhudil. "Človek stori pač, kar more. Da si ti na vrhu sedel, bi bil pa ti zagrabil!"

"Nikar se ne ponižuj, Tonček! Jaz ti pravim za to: boglonaj! Glej, da se je ubogemu otroku kaj pripetilo, tedaj me ne bi življenje več veselilo. Kajti, Lizabeta, veš . . ."

"Lizabeta? Čemu ji le praviš venomer Lizabeta? Saj se vendar kliče Elizabeta."

"Nje mati jo vedno tako kliče. In imena, ki prihajajo iz ljubezni, so vedno najboljša." Peter si je snel klobuk in si obrišal raz čelo potne kaplje. "Vidiš, sedaj si zopet videl, človeška moč . . . ni nič vredna! Sani drve! Dobra misel, to je najboljša stvar. In tu nekaj manjka pri meni." Zastokal je. "Zato pa je lahko nekdo drug pomagal Lizabetki." Šepaje je stopil pred sani ter pričel vleči.

Prišla sta domov. Šumarjeva hiša je bila dolga, dvonadstropna stavba. Pritlična okna so bila razsvetljena. Iz hlevov in skednjev so prihajali glasovi. Sani sta privlekla že na dvorišče, ko se je Tone nenadoma spomnil: "Ti, baš sem se domislil! . . . Uboga revica je radi mene izgubila svojo butaro. Pojdi, pa porini seženj, ki je na najinih saneh, doli pred njiju hišo!" In hitro, kakor ne bi hotel čuti nobenega ugovora, je stopil v hišo.

Pri vratih mu je stopil naproti štari Šumar, golorok kljub mrzlemu zimskemu večeru. Sivolas možak, že nekoliko upognjen — a vendar se jima je že na prvi pogled videlo, da sta oče in sin. Kakršen je stari sedaj, tak bo Tone za kakih trideset let.

"Dober večer, poba!" "Dober večer, oče! In da vam takoj povem, en seženjček drvi sem daroval stran."

"Tako?" je dejal stari nekoliko zategnjeno.

"Revežem, veste, ki so v potrebi."

"Nu, da, radi mene . . . nepotrebnega ti tako ne storiš . . . Ali je delo dobro napredovalo?" "Da, oče. Zadovoljen sem z ljudmi."

Šla sta v hišo.

Tam pri saneh pa je še vedno stal Peter, solznih oči. Za to pač ni bilo treba mnogo, kajti Petru so solze kaj rade tekle. Ko je izginil Tone za vratmi, je prikimal, blaženo se smehljajoč: "To je pravi kristjan! Ko bi le vsi bili taki! Tedaj bi lahko takoj nehal — s svojim pridiganjem."

Hotel je takoj sani zakreniti, a že prvi korak ga je spomnil šepave noge. Skozi vežo je pohitel v svojo sobo ter prižgal oljenico. Soba je bila tako majhna, da je bila kar polna, čim je v njej stal Peter. Med omaro in posteljo se je komaj zamogel okreniti. Sten pa tudi skoro ni bilo videti: vse povsod so vile bujno barvne slike svetnikov in velike drevesne gobe, na katerih so stale vse mogoče igračke: male podobice, ljudi in živali, lesene kokoške z zataknjenimi perasi, male cerkvice in kapelice, planinske kočje s svetlimi črepijami za okna. In ko je Peter Janez odprl omaro, si lahko tudi tu videl cel kup lepo vsprejenih takih igračk.

Nekaj časa je stal ter prijemal te igračke skoro pobožno. Nato pa je vzel iz omare steklen vrček in kos platna ter se podal na zdravljenje svoje šepaste noge. Dobro je zagrmelo, ko si je snel čevlji. Sedaj pa si je vroče zatekel gleženj zadrgnil z vseobčim sredstvom — z zajčjo mastjo. Ta pa ublaži vsako bolečino in zazdravi vsako rano, trdi kmet. Vsaka druga mast pa opravi ravno tako, pravi zopet zdravnik.

Ko je Peter Janez vstal ter poskušal šepavo nogo, je menil smehljaje: "Nu, da, saj pojde zopet! Prvo bolečino je pač treba premagati, pa je vse dobro!"

Kakor v Boga in njegovo ljubezen, tako neomajljivo je verjel v svojo zajčjo mast. Tako trdno zaupanje pa dela čudeže!

Na nebu so že migljale prve zvezdice. Medla svetloba je prihajala skozi obe okni stare kočje, v kateri je stanovala Elizabetina mati, Marijana Pornik, po domače Malarca. Na malih oknih ni bilo zaves, kakor v vabilih vsakomur, naj bi se prepričal, kaj se v koči godi. Seveda, hudobni gobci so takoj završali: "Ta ima lahko okna nezastrta . . . pač reče čarovniški blagoslov, pa ne more nihče v hišo videti."

Kdo je prvi med ljudi raztresel, da je Malarca čarovnica — tega ni nihče več vedel. Eni s tako trdili, drugi pa so jim verovali. Zakaj? Nihče ne bi vedel pravega odgovora. Takih stvari ni mogoče dokazati — a opazi pa se jih, kakor se ve, da v vroči peči gori ogenj, čeravno ne vidiš tleče klade.

Seveda bila je tujka in v takih slučajih so vaščani vedno nezaupni. Zadnje pomlad je bi-

la prišla s svojo hčerko — iz Rožne vasi sem — ter je vzela v namem za trideset goldinarjev kočico, ki je bila last občine. Na levo nogo je šepala — pa so ljudje takoj dejali, da ima hudučevo hojo. Bila je molčeca, ni klepetala s sosedi, je občevala samo s Petrom Janezom ter je živela tiho in samotno s svojo hčerko — kakor pač delajo ljudje, ki so preživeli grenke čase ter tudi nič dobrega ne pričakujejo od bodočnosti. Pa so vaščani gobezdali: "Ta mora nekaj skrivati! Nikdar ne pogleda človeka v oči! Take so vse!"

Nekoliko več, nego ostali je vedel o njej Peter Janez: da prihaja iz Stajerske, da je bila so-proga gozdnega uslužbenca, kateremu se je eno leto po poroki pripetila nesreča z lastno puško. Da je zapustila domovino ter se nastanila z otrokom v Rožni vasi, kjer je delala v neki izdelovalnici igračk. Tu je preživela celih petnajst let. Nekega božičnega večera, ko je morala dostaviti svojim odjemalcem naravnost blago, se je spodrsnila na poledeneli stopnici — od tedaj ima šepavo nogo. In tedaj se je nje zasluge za polovico zmanjšal, nje skrbi pa podvojile. Da bi svojo deklico vtaknila v tovarno ali pa v kako službo, nak, tega ni mogla storiti — saj je bilo to tiho, zadovoljno sožitje z otrokom tako edino, kar je še od življenja imela. Vendar pa ni mogla v Rožni vasi, kjer je postajalo vsled tujskega prometa z vaskim dnem dražje, več izhajati. In tako je iskala novega kraja ter končno prišla v to hribovsko vas, kjer je še lahko za trideset goldinarjev na leto najela kočjo z dvema sobicama in kuhinjo.

Vsak mesec ji je prinesel sel-

zaboj s potrebnim lesom, od katerega je izdelovala tiste male kapelice, cerkvice in hišice. Seveda, les je morala kupovati od "založnika," ki ji je na konec meseca zopet odkupil izgotovljene igračke. Zelo mnogo truda je zahteval ta igračkasti drobiž, a dohodki od tega so bili le neznatni — komaj toliko, da jima ni bilo treba stradati. In baš ker je te hišice in cerkvice zlepljala in "malala," so ji bili zrekli "Malarca."

Kakor v tem trenutku, tako je sedela ves dan in vsak dan za veliko mizo v izbi ter lepila in barvala. Elizabeta je opravljala hišna dela, oskrbovala vsa pota ter prinašala iz gozda dračja, katerega je neprestano lačna peč požirala. Onih par ur, ko bi imela biti prosta, pa je prisledla k materi, slikala in barvala na hišičah okna, rdečo opeko na strehah cerkvic, pleskala male ljudi in živalice. Pri tem delu je bila bolj ročna nego mati, ker je imela lažjo roko — kajti materine roke so se že tresle, tako da ji je neprestano zdrkoval čopič preko roba. To tresenje rok pa ni bila posledica starosti, pač pa dolgoletnega opravljanja pri tej drobnjadi. Marijana je bila ka-

kih štirideset let stara. Seveda je izgledala mnogo starejša. Lasje, ki so nekaj gotovo bili črni, kakor Elizabetini, so ji že posiveli.

(Dalje prihodnjič)

BRUSS RADIO SERVICE

6026 ST. CLAIR AVENUE
ENdicoott 4324

Ene tretino popusta na vseh Cunningham ali RCA tubih, ako zamenjate stare tube.

Frank V. Opaskar

ODVETNIK

516 HIPPODROME BLDG.
MAn 3785

Ob torkih, četrkih in sobotah zvečer od 6. do 8. ure na E. 92d St. in Union Ave.
OB SREDAH IN PETKIH
1106 E. 64th St.
Res. Tel. YEllowstone 0705-W

DOBER PREMOG!

Točna postrežba

The Hill Coal Co.

1261 MARQUETTE RD.

Stari Cimpermanovi prostori

HENDERSON 5798

FRANK ARKO, zastopnik

Sode, mošt, grozdje!

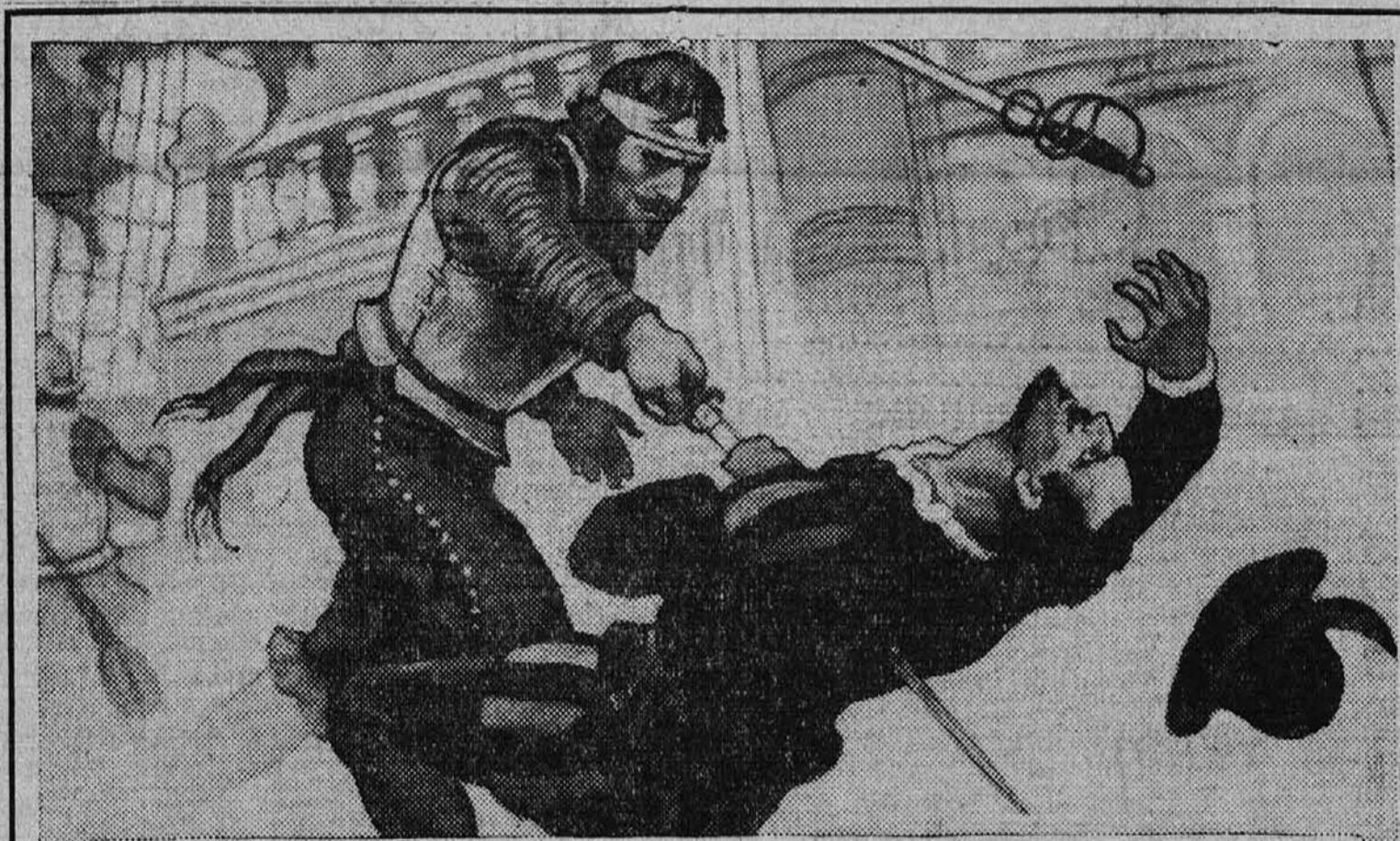

Prodajamo najboljše ohijsko belo in črno grozdje. Garantirani sodi od žganja. Stoprocenten mošt iz najboljšega grozdja. Vse po nizki ceni. Se priporočamo.

Anton Baraga

15506 Holmes Ave.

Tel. Liberty 1526

"Narava v Surovosti je redkokdaj MILA"

MORSKI VOLK

"Narava v Surovosti" — kot jo je naslikal znani umetnik N. C. Wyeth . . . navdahnjen od strahotnih napadov zloglasnega kapitana Kidda na zlatom obložene španske jadrnice (1696), kar ga je napravilo za strah španskega tovrnega brodarja. "Narava v Surovosti je Redkokdaj Mila" — in surov tobak nima mesta v cigaretah.

V Luckies ni surovega tobaka —zato so tako mile

Mi kupujemo najboljši in naj-finejši tobak na celem svetu — toda s tem še ni povedano, zakaj ljudje vsepovsod smatrajo Lucky Strike za najmilejšo cigareto. Dejstvo je, da nikdar ne pregledamo resnice, da je "Narava v Surovosti Redkokdaj Mila" — zato je temu fine-mu tobaku po primernem stanju in miljenju dana dobrotona onega Lucky Strike čistilnega procesa, ki je opisan z besedami — "It's toasted." Zato pravijo ljudje v vsakem mestu, trgu in vasi, da so Luckies tako mile cigarete.

"It's toasted"
Ta zavojček milih Luckies

Copyright, 1932, The American Tobacco Co.